

3x3

Anul ăsta ai ocazia să vezi pe ecran în secțiunea dedicată autorilor 3x3 și prezentată de Cinemax, trei filme de Jim Jarmusch: Celebrul *Stranger than Paradise*, *Night on Earth* și *Broken Flowers*..

➤ PAGINA 5

Eveniment

Gomora, prezentat în Focusul Italia, percutantul film despre Camorra care îți scoate din cap toate clișeele de onoare și familie când vine vorba de Mafie, cu care te-a îndopat cinematograful.

➤ PAGINA 6

APERITIFF

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL
DE FILM TRANSILVANIA

Ediția 8, 29 mai – 7 iunie 2009, Cluj-Napoca

Publicație oficială a TIFF
#3, Duminică, 31 mai 2009

www.tiff.ro

Prezentat de:

BANCA TRANSILVANIA

Must see absolut: Foame

Regizorul Steve McQueen (nu, nu pistolarul) pare să fi filmat de când lumea bărbați scheletici care dorm în celule cu pereții acoperiți de urină și fecale. Regia lui e neafectată și clară; rebelii irlandezi nu sînt aici idealizați, iar paznicii englezi nu sînt niște brute puse pe torturat. Dimpotrivă, prin intermediul unui singur gardian, McQueen arată toată apăsarea morală și dezolarea trăite de englezi. Lăsați fără instrumente militare ori ideologice, irlandezii captivi duc lupta cu temnicerii la nivel fiziologic, în care excrementele menite să scîrbească paznicii și rezistența la foame te valorizează cît o mașină aruncată în aer în mijloc de Belfast. Chiar și așa, ei tot cîștigă. Bobby Sands, un icon IRA, intră în greva foamei după ce guvernul englez suspendă ➔

APERITIFF / 2

◀ mai toate drepturile deținătorilor. Dar filmul nu cade în divagații politice, ci rămâne alături de Bobby și repera lui (de orice fel), dar (foarte important) fără să îi ia partea. Ultrarecomandat de pre-

mii (Cannes), de impactul senzorial (indigest, dar necesar) și ca demers excavator în psihologia umilinței și degradării, dar cu o urmă (nu teatrală) de demnitate. ■

– MARK RACZ

TIFFashion!

Peste 200 de invitați prezenți la deschiderea TIFFashion!

Surpriza organizatorilor a fost completarea inedită a colecțiilor celor 18 designeri invitați, cu vernisajul de grafică interioară semnat de Oana Corăbean și Cristian Coldea, doi tineri artiști clujeni. Pe întreaga perioadă a evenimentului își vor etala colecțiile, unele din ele în avanspremieră, designerii momentului: Adelina

Ivan, Andreea Bădălan, Alina Botea, Bianca Popp, Carla Szabo, Coca Zaboloteanu, DADA, Dorin Negrău, Florentina Giol, George Neagu, Kristina Dragomir, Laura Lazăr, Lena Criveanu, Ludmila Corlățeanu, Maria Lucia Hohan, Mirela Diaconu, Rozalb de Mura, Smiling Shoes. "A fost un start bun pentru a doua ediție. Faptul că numărul designerilor participanți s-a dublat, nu face decât să mă mulțumească și să îmi arate că lumea filmului este un bun prilej pentru lumea modei", a declarat Dorin Negrău, reprezentantul Maitresse Maison.

Vox – Străni

- „Da. Mi-a dat o stare specială, a fost hipnotic, fascinant. În concluzie a fost un film fain.” – *Dan 32 ani*
- „Filmul e între da și nu, adică a fost ok, dar uneori m-a dezamăgit. Cam plictisitor în unele momente, dar surprinzător, nu te lasă să pleci pînă nu se sfîrșește” – *Marius, 28 ani*
- „Ne face să realizăm diferențele între ce așteptăm și defapt care e realitatea. Romantismul specific unei povești de dragoste, ca cea prezentată în film, este întotdeauna devorat de realitate, oricît de mult ne dorim să nu fie. O poveste reală, unică în felul ei” – *Alin, 33 ani*

AperiTiff

- Laura Popescu, redactor șef
- Anca Grădinariu, editor
- Alin Ludu Dumbravă, Andraia Lavinia Liutec, Cristi Mărculescu, Radu Meza, Mark Racz, Miruna Vasilescu.

- Design: Carmen Gociu
- Ilustrație: Matei Branea
- Distribuție: Ionuț Husti
- Tipografie: Garamond

Votul publicului

- 4.65 **Amintiri din Epoca de Aur** / Tales of the Golden Age
- 4.60 **Flame și Citron** / Flame and Citron
- 4.29 **Anchetatorul** / The Investigator
- 4.05 **Flori Frînte** / Broken Flowers
- 4.00 **Mesagerul** / The Messenger
- 4.00 **Umbra cărții sfinte** / Shadow of the Holy Book
- 3.92 **Iubiri oarbe** / Blind loves
- 3,78 **Tărîmul pieilor roșii** / Birdwatchers
- 3.73 **Reginele din Langkasuka** / Queens of Langkasuka
- 3,71 **Al nouălea cer** / Wolke Neun

Expoziție

Expoziție în Ziua Rromă: Gypsy

Mihaela Câmpeanu este realizatoarea acestei expoziții intitulată Gypsy. Cuprinde fotografii și o instalație ce prezintă aspecte din viața romilor. Va putea fi vizitată numai mierne, la Muzeul de Artă, începînd cu ora 13.00. Fotografiele au fost realizate în comunitățile din județul Dolj, într-o săptămînă. "Prin această expoziție numită simplu Gypsy, vreau să vă arăt pe scurt istoria și tradițiile romilor. Am simțit nevoia de a arăta și o altă latură a romilor, adică a unei etnii/minorității care nu dorește să fie marginalizată, așa cum se face în prezent." Mai multe detalii despre artistă pe www.mihaelacampeanu.webs.com.

Vox – Te iubesc demult

- „Un film fără emoție, efectiv banal, poate chiar ordinar. Găsești filme de gen la orice colț de stradă și nu neapărat la un festival.” – *Cosmin, 30 ani*
- „Mi-a plăcut mult pentru că a surprins foarte bine drama. E o dramă reușită mai ales pentru că, în general, dramele sînt plictisitoare, exagerat de sentimentale. Plus un sfîrșit neașteptat.” – *Raluca, 22 ani*
- „A fost ok. Mi s-a părut natural, că a avut un fir chiar dacă uneori era previzibil. A reușit să mă surprindă.” – *Vlad, 24 ani*
- „Merită văzut, ideea interesantă, mai ales că e inspirată din realitate.” – *Paul, 25 ani*

Cinematografe

- Republica** – Pta. Mihai Viteazul
- Arta** – Str. Universității, nr. 3
- Victoria** – Bulevardul Eroilor, nr. 51
- Echinoc** – (curtea interioară a Universității Babeș-Bolyai), str. Universității 7-9

- Cinema City** – (Iulius Mall)
- Taverna** – (proiecții video), Str. Clinicilor nr. 14
- Iulius Mall** – (parcare Auchan, proiecții drive-in), Str. Alex. Vaida Voievod nr. 53-55
- Auditorium** – UBB, Str. M. Kogălniceanu nr.3.

Competiție

Ești Marlon și Brando

Huseyin Karabey realizează acest *quest* în numele dragostei ca un fotojurnalist corespondent de război care a surprins în poză expresia locuitorului din Sarajevo în timp ce bomba americană îi ștergea casa de pe fața pământului. "Eroina" e o actriță îndrăgostită de un coleg de breaslă, capabilă să își urmeze dragostea, care dragoste n-are calități justificabile pentru o asemenea a-

tot-antrenantă pasiune, până la capătul lumii. La propriu, pentru că *sweetheart*-ul e un irakian înfundat în zmircurile propriei țări – și pentru că te ajută să conștientizezi fulgerător unde-i capătul lumii modern. Filmul e vehicul al uriașului talent al actriței Ayca Damgaci, presărat cu umor turcesc de înaltă clasă – care nu, n-are nimic de-a face cu neplăcuta menajerie de clișee pe care orice artist

ratat din zonă și disperat să facă impresie în Occident le împachetează sub titlul pompos de "balcanic" – și multă, enorm de multă inimă. Huseyin Karabey e primul regizor turc invitat

în Competiția de la Cluj iar filmul său care pulsează răvășitor de viață este promisiunea unui nou cinema turcesc despre care se va tot vorbi. ■

– LAURA POPESCU

InterogaTIFF

Huseyin Karabey, regizorul lui *Ești Marlon și Brando*

De la ce a pornit povestea? Ayca Damgaci, actrița din rolul principal mi-e prietenă și asta e povestea ei. Încerc să fac ceva nou în cinema turcesc: nu-ți vei da seama cât e documentar și cât e ficțiune în filmul meu. Profilul meu e documentaristic însă pentru mine există un singur lucru – cinema. Nu-mi place să-l împart. Toate mă ajută să spun povestea mai puternic.

Actrița ta e sublimă.

E mai mult decât atîta – e dornică să-și spună povestea personală. A fost foarte curajoasă să se joace pe ea, ceea ce e o situație singulară, avînd în vedere că toate actrițele sînt dispuse să joace orice mai puțin pe ele însele. Am scris înpreu-

nă scenariul – de fapt eu, dar i l-am trimis mereu să verifice. Am vrut să păstrez efectul realității în întregul film.

Am auzit că s-a improvizat mult.

În filmul meu îi confunzi pe cei care sînt în propriile roluri cu actorii profesioniști. Cred în distribuție și țin mult la actori. Dacă faci improvizație cum trebuie, crezi un nou nivel al realității.

Filmul e foarte viu.

Cei cu care am lucrat îmi sînt foarte apropiați – vechi prieteni. Cu directorul de imagine nici nu trebuie să vorbesc – știe ce vreau. I-am spus că îmi doresc efectul vizual al unei străfulgerări, al unei priviri fugare.

Mi-am dorit să las publicul să se descopere în film. Cred cu tărie în inteligența lui și îmi place să îi împing limitele.

Cît de personal e?

Povestea ei e apropiată de a mea. Viețile noastre se amestecă în film – vecinii din film sînt vecinii mei, iar pictorul sînt prieten apropiat. Ayca și cu mine avem prieteni comuni, sîntem de aceeași

condiție și amîndoi deschiși să descoperim lucruri, și astfel combinăm totul. Iar pînă la urmă e lumea mea – cred că fiecare produs artistic e autobiografia autorului lui, oricît de departe ar fi de realitate.

Ți-ai urma iubirea în Irak?

Am făcut multe documentare pe tema drepturilor omului. Și într-o zi un jurnalist m-a întrebat – faci tot timpul filme din astea cu subiecte grele, ai face o poveste de dragoste? – și i-am zis, chiar dacă aș face o poveste de dragoste ar fi altfel, probabil ar avea loc la închisoare. Eu chiar trăiesc așa – o înțeleg pe Ayca cu adevărat. La Hollywood marile iubiri vin la pachet cu imaginea dezirabilă, dar nu sîntem nici Angelina Jolie, nici Brad Pitt. Nu există persoana potrivită – doar relația potrivită. Dezirabil înseamnă a ucide conceptul de dragoste. ■

– LAURA POPESCU

APERITIFF / 4

Focus Finlanda

Treabă de bărbat

Uneori suspectez că există un grup obscur și secret de interese care tinde să îmbrace în aure sexy cele mai puțin probabile categorii sociale și eșaloane de vîrstă. În *The Full Monty* niște muncitori cu foarte puține în comun cu Adonis făceau striptease total, în *Calendar Girls* un grup de gospodine trecute se pozau nude și în *Irina Palm* o bunică palma cu un succes fulminant penisurile unor necunoscuți. Cele enumerate mai sus erau toate comedii britanice. Ar fi

logic ca povestea unui șomer ajuns gigolo să fie tot comedie. Dar nu este. Nici nu provine din Albion. *Miehen työ* este drama propusă peștru nominalizare la oscar (film străin) de către Finlanda în 2008. Reprezentarea simplă (dar deloc simplistă) a incursiunii protagonistului în casele unor femei lipsite de sex și afecțiune bifează marile teme sine qua non ale cinematografeii contemporane: socialul (Juha devine șomer și decizia de a se închiria pentru satisfac-

cerea unor doamne dornice de companie rezultă din probleme financiare), familia (soție depresivă plus doi copii) alienarea (bărbat "decăzut", cum se vede protagonistul pe sine, este rușinat de noua slujbă și lipsit de entuziasm, distanțându-se de soția ciufută și copiii

dornici de atenție) și prietenia (care se dovedește a fi cu dublu-tăiș). La urma urmelor filmul își explorează titlul și sondează ce-a mai rămas din masculinitate. Rezultatele sunt de-a dreptul dramatico-psihotice. ■

– CRISTI MĂRCULESCU

Zilele copiilor

Minoes

Fascinați de mici de posibilitatea existenței unui limbaj între animale, niciodată nu am avut curajul să suținem, cum o face *Minoes*, fata pisică, care vine să ne demonstreze că el chiar există și, dacă noi, adulții, am crede în el cu aceeași inocență și putere ca atunci cînd eram copii, ne-am putea bucura de o comunicare universală mult mai fructuoasă, pentru că limbajul devine universal numai pentru cine vrea să vadă și să asculte cu adevărat. Tibbe, un reporter ratat, din cauza lipsei de inițiativă și a curențelor sale sociale, este cel care descoperă existența unui astfel de limbaj o dată cu apariția fetei-pisică Minoes, care, dealtfel, îi va salva slujba prin simpla co-

municare între ea și pisicile orașului unde locuiește, care se transformă în principalele furnizoare de informații fierbinți. Dar cel mai important este că, datorită ajutorului lor, Tibbe va reuși să se salveze și să salveze micul oraș de șarlatanul care i-a mințit de atîția ani. Însă cum reușeste acest lucru, cu ajutorul prietenilor necuvîntători, urmează să descoperiți urmărind acest film-fantezie care te surprinde prin inocență și ingeniozitate. ■

– ANDREIA LIUTEC

Umbre

Ascunzișul

După 15 ani de azil psihic, duduia protagonistă încetează să mai audă voci și se poate returna la o viață normală. Care nu va fi foarte normală căci, din toate locațiile posibile proaspăt vindecata de voci alege fix un conac nu chiar primitiv pentru a-și deschide un restaurant cu specific italianesc. Nu vă așteptați nici la fantome (deși conacul, pe cînd fusese reconvertit în adăpost de măicuțe a fost scena unei crime multiple) nici la vreun *creature feature* (deși inițial clădirea fusese construită pentru a depozita șerpi exotici pentru scopuri medicinale). Pupi Avati revine după 25 de ani de la *Zeder*, inubliabilă și incalificabilă piesă cinematografică

(pe bază de zombie solitar și multă atmosferă foarte apăsătoare și multe mistere nedezlegate) în interiorul genului horror cu un story tangențial tematicii lui Stephen King (păcatele din trecut ținute secrete într-un mic orașel aparent inocent) și tributar fetișului (comun filmului de groază peninsular) pentru interioare stranii. Rezultă un film care mizează pe mister thriller-esc (investigația asupra celor petrecute într-o noapte din 1957 dar și vocile pe care le aude și tunelele pe care le descoperă protagonistă) și nu se sfiește să opteze pentru o rezolvare în egală măsură logică, frustrantă și paradoxală. ■

– CRISTI MĂRCULESCU

3x3 – prezentat de Cinemax

Jim Jarmusch

Flori frunte

Jim Jarmusch a dat tonul unei între-gi generații de cineaști independenți în America anilor '90. Filmează „nimicul” vieții de zi cu zi și oamenii în micile lor amănunte, dar, culmea, fără să fie realist-minimalist, ci vibrând de underground și patentând un stil cit se poate de ... cool (oricât de trivial ar părea acest cuvânt, lui încă i se potrivește). *Stranger than Paradise* a rămas în istorie drept punct de plecare al Indiewood-ului. Într-un New York totalmente aliena(n)t în care cina vine la pachet, în fața atotputernicului TV, și pokerul și cursele de cai par să fie singurele activități, impasibilul Willie (saxofonistul John Lurie) primește o scurtă vizită de la Eva, vara lui din Ungaria. Eva e vie, e drăguță și e acolo, așa că Willie se atașează de ea, subtil – așa cum știe Jarmusch să fie – și, un an mai târziu pleacă să o viziteze la Cleveland. În *Night on Earth*, 5 șoferi de taxi își plimbă clienții prin 5 orașe ale lumii - o tânără și băiețoasă Winona Ryder în LA, un imigrant pierdut în NY, un parizian care

plimbă o oarbă, un isteric Roberto Begnini care omoară un preot cu poveștile lui la Roma și un finlandez care plimbă 3 bețivi într-un Helsinki înghețat. *Broken Flowers* (2005) e poate cel mai aproape de public film al lui Jarmusch. Poate din cauza lui Bill Murray (delicios și golit de expresie ca de obicei), sau poate din cauza fostelor lui iubite, pe care le vizitează încercând să-și găsească fiul (Sharon Stone, Tilda Swinton, Julie Delpy, Jessica Lange!!!) sau din cauza unui nud frontal al unei roze și lipsită de pudoare Lolita, sau din cauza muzicii celor de la Dengue Fever. Cert este că *Flori frunte* se apropie de *Stranger than Paradise* în sensul unui *road-movie* lipsit de mari evenimente, dar plin de mari personaje.

Jim Jarmusch a filmat ceea ce în general cade la montaj, motiv pentru care a reușit să spună ceea ce nu se spune (*Stranger than Paradise*) să redea lumi și națiuni din câteva replici (*Night on Earth*) și să foreze adânc în tăceri (*Broken Flowers*). ■

– MIRUNA VASILESCU

MURFATLAR *vinul*
Prezintă
Zilele Filmului
Românesc

Program Duminică, 31 mai

CINEMA REPUBLICA

11:00 **Revanșa** (Revanche, Austria, 121') [201]
13:30 **Ploaia blestemată** (The Damned Rain, India, 100') [202]
15:30 **Ape tulburi** (Troubled Water, Norvegia, 121') [203]
18:00 **Nuntă la țară** (Country Wedding, Islanda, 99') [204]
20:30 **Gomora** (Gomorra, Italia, 137') [205]
23:30 **Foame** (Hunger, Marea Britanie, 96') [206]

CINEMA ARTA

10:00 **Minoes** (Olanda, 91') [222] **PROIECȚII PENTRU COPII**
12:30 **Ia-mă și du-mă departe** (Prendimi e portami via, Italia, 95') [223]
15:00 **Străini** (Strangers, Israel, Franța, 84') [224]
17:00 **Muntele despădurit** (Treeless Mountain, S.U.A., Coreea de Sud, 89') [225] **PROIECȚII PENTRU COPII**
19:30 **Treabă de barbat** (A Man's Job, Finlanda, 100') [226]
22:00 **Cealaltă** (L'autre, Franța, 97') [227]

CINEMA VICTORIA

10:00 **Carmen îl întâlnește pe Borat** (Carmen Meets Borat, Olanda, 84') [211]
12:00 **Cetățeanul Havel** (Citizen Havel, Republica Cehă, 120') [212] **PROIECȚIE SPECIALĂ**
16:30 **Toți ceilalți** (Alle anderen, Germania, 119') [214]
19:00 **Hai norod** (Good Luck!, Ungaria, 83') **Doi vechi iubiri** (Deux vieux amants, Italia, 10') [215]
22:00 **Ești Marlon și Brando** (My Marlon and Brando, Turcia, 92')
Pistolul (La pistola, Italia, 17') [216]

CINEMA CITY - SALA 6

12:00 **Valentino** (Valentino: The Last Emperor, S.U.A., 95') [241]
14:30 **Noroc chior** (Fluke, Ungaria, 88') [242]
16:30 **Pământ înghețat** (Frozen Land, Finlanda, 130') [243]
19:00 **Eija-Liisa Ahtila** (Cinematic Works, Finlanda, 105') [244], **Consolation Service, Jos 6 olis 9, Love is a Treasure, Me/We, Okay Gray, Azi / Today**
21:15 **Ganes** (Finlanda, 110') [245]

CINEMA CITY - SALA 7

12:00 **Buick Riviera** (Bosnia și Herțegovina, S.U.A., 86') [251]
14:00 **Planeta trecutului** (Il passato e una terra straniera, Italia, 127') [252]
16:30 **Haos liniștit** (Caos calmo, Italia, 107') [253]
18:30 **Al nouălea cer** (Wolke neun, Germania, 98') [254]
20:30 **Nu te teme** (Fear Me Not, Danemarca, 95') [255]

CINEMA CITY - SALA 9

11:30 **Dintr-o bucată** (One Shot, Danemarca, 78') [261]
13:30 **Mesagerul** (The Messenger, S.U.A., 105') [262]
15:30 **Marea Neagră** (Mar Nero, Italia, Franța, România, 95') [263]
18:00 **Astree și Celadon** (Les amours d'Astree et Celadon, Franța, 107') [264]
20:30 **Întoarce-te, Kate** (Come Back Kate, Olanda, 53'), **Forme de hârtie** (Between the Folds, S.U.A., 56') [265]

CINEMA ECHINOX

21:30 **Cumplit de fericit** (Terribly Happy, Danemarca, 93') [231]
23:30 **Sauna** (Finlanda, 85'), **Cupping at the Kotiharju Sauna** (Finlanda, 6') [232]

CINEMA DRIVE IN

22:00 **Repo! Opera genetică** (Repo! The Genetic Opera, S.U.A., 98') [271]

TAVERNA

22:00 **Dusty Suit** (Ungaria, 76') [281]

APERITIFF / 6

Umbre

Vinyan

Bienvenue a la Nouvelle vague de French Horror, numai că regizorul de fapt e belgian, se numește Fabrice De Welz și a făcut anterior *Calvarul/Calvaire* (2004, prezentat la rîndul lui la TIFF). Noul său film, extrem de ambițios, e mai dificil. *Vinyan* e un horror atmosferic, dramatic, metaforic, inițiat și turistic, exotic, care poate fi descris ca *Don't Look Now* meets *Apocalypse Now*, și *Lord of the Flies*, în setting-ul lui *Rambo IV*. Pe ecran mare, lat cum e făcut, cu sound design corespunzător, e impresionant ca densitate. Generic sofisticat, cu lettering gen Lars Von Trier la *Euro-*

pa, și, apropo de el, similități și cu *Antichristul* acestuia, minus factorul scandal! Un cuplu care și-a pierdut copilul (Emmanuelle Beart, încă foarte sexy pentru vârsta ei - 45 de ani, acum 13 ani era femme fatale în *Mission: Impossible* -, și Rufus Sewell, cu voce cavernoasă și joc reținut), merge în Burma să-l caute, pentru că ei i se pare că l-a văzut într-un filmuleț caritabil cu copii orfani! Deteriorarea cuplului, voiaj inițiat, de-a lungul râului, într-un vaporeș, termenul de „vinyan” însemnînd un spirit neliniștit, aflat între lumi... ■

- ALIN LUDU DUMBRAVĂ

Eveniment

Gomora

Dacă aveți vreo urmă de admirație pentru eleganța și glamorizarea foletonistă a unora ca Bugsy Malone sau frații Gambino, așteptați-vă de la *Gomorra* să vă aducă cu picioarele pe pământ. Mafioții napoletani sînt burtoși, nu ascultă operă, nu poartă mustață sau costume la dungă. Nu mîncă pastele făcute de mama grăsuță și nu au, înainte de orice, onoare. Ei omoară și țin o regiune întreagă sub sclavie, ajungînd chiar să-i otravească pe napoletani pentru bani. Mafioții din Napoli sînt foarte greu de jucat; pentru ei nu s-a inventat un corpus actoresc cum e cel folosit de Chezz Palminteri

ori James Gandolfini. De aceea filmul lui Garrone e cu ațit mai percutant. Între public și personaje nu există multă dantelărie. Trei adolescenți abia intrați în Camorra încearcă să-și facă un nume printre ceilalți, fiind gata să accepte orice. Povestea lor e intercalată cu alte trei, fiecare avînd în centru oameni subordonați clanurilor. *Gomorra* e un film fără prea mult subtext și, în fapt, lipsit de orice manierisme specifice pentru genul mafioso, asta pentru că are de spus ceva mult prea crunt și real (în cel mai nedistilat mod) pentru a se pierde în detalii. ■

- MARK RACZ

Intîlnire cu
Mihai Chirilov

Ora 17.00, la TIFF Lounge. (Curtea Muzeului de Artă)

Nu rata!

Ora 12:00

Proiecție *Cetățeanul Havel* / Citizen Havel

(R. Miroslav Janek, Pavel Koutecký), cinema Victoria

Must See

Repo! Opera genetică

O epidemie mondială determină dependența întregii omeniri de transplantul de organe. GeneCo, o companie de biotehnologii, propune o politică de împrumuturi pentru transplantul de organe care îndatorează întreaga populație și instaurează un soi de dictatură a terorii în baza clauzei de reposesie a organelor în cazul neplății ratelor ("the reposession clause is a killer" - literalmente, killerul fiind The Repoman). Repo! va

fi una dintre plăcerile vinovate ale TIFF-ului de anul acesta, dispunând de o distribuție cel puțin interesantă printre care Anthony Head (Gilles din *Buffy*) în rol principal, Sarah Brightman în rolul unei primadone fetișizate a universului Repo! și Paris Hilton, premiată cu o Zmeură de aur pentru rolul de prințesă bitchy și dependentă de droguri a imperiului GeneCo. Citeva motive pentru a nu rata Repo! ar fi opțiunea default fixată pe *blood and gore*, realizarea vizuală bună, o scenă în care Sarah Brightman își scoate ochii și moare în chinuri groaznice străpunsă de un grilaj metalic, și o scenă în care lui Paris Hilton îi cade efectiv fața jos. ■

- RADU MEZA

Vodafone Alertă Cost
Cheltui doar atât cât vrei
 Activează noua opțiune Vodafone Alertă Cost, la abonament. Alege cât vrei să cheltui și noi te anunțăm când ai depășit.
Intră în cea mai tare rețea. Meriți!
 Trăiește fiecare clipă

Validabil cu abonamentele Vodafone Complet. Opțiune promoțională valabilă 3 luni de la activarea la 0,5 Euro/lună. Vodafone are cea mai mare prezență internațională cu 219 țări de mișcare de client în 70 de țări. Detalii în magazine și pe www.vodafone.ro

www.iuliusmall.com

Iulius Mall partener al Festivalului Internațional de Film Transilvania 2009

IULIUSMALL

APERITIFF / 8

TIFFarul se întoarce

Ziua 2: **The Interpreter**

O precizare: TIFFarul de ieri nu era inventat întru slava AperiTIFFului! Și noi sîntem la fel de uimiți și de suspicioși ca și voi dacă omul era pe bune sau se dădea mare. Sîntem de acord că era suspect de perfect – ca o poveste de dragoste perfectă în cinema actual – cine mai vrea să vadă așa ceva?? În orice caz urmează povești de dragoste cu TIFFul din ce în ce mai pasiona(n)te. Declarațiile de mai jos ne-au făcut să răsufăm ușurați. Vă propunem să vă notați păcatele (enumerare în primul număr) pe mîna cu un marker permanent ca să le aveți oricînd la dispoziție pentru a savura cum trebuie răspunsurile.

Diana, 24 ani, interpret

„Am văzut TIFFul prima oară la televizor, eram în clasa a XII-a și pentru că m-a cucerit, m-am decis să vin la facultă în Cluj, să-i fiu aproape. Și i-am fost, pentru 3 ani în calitate de voluntar la Open Air, iar acum în calitate de... cinefil înfocat. Îmi plac filmele lui foarte mult, dar mai ales atmosfera de festival, care e incredibilă.”

1 *Container* – o plăcere cu adevărat vinovată

2 Nu mi s-a întîmplat să fi ratat ceva, doar dacă nu depindea de mine, precum lipsa biletelor.

3 Eterna problema a studentului, examenele, pe care nu poți să le ratezi chiar dacă ai vrea...

4 În principiu am încercat să nu ratez nimic deoarece îmi eliberam, cum puteam, perioada festivalului. Așa că...nu, nu-mi amintesc să fi ratat ceva foarte ... de văzut.

5 *Nine Songs* – nu mi s-a părut la fel de

mișto cum au considerat prietenii, dar le-am susținut părerea.

6 S-a întîmplat, e vorba de *Sheitan*

7 În zilele bune, 3 – 4 filme într-o zi, dar pentru mine festivalul în sine era un exces pentru că efectiv dispăream din peisajul prietenilor, se întîmpla să nu-i văd cu zilele, eram prinsă rău de festival.

Irina, 25 ani, artist

„Mi-a plăcut foarte mult la început, de cînd l-am descoperit și asta se întîmpla chiar de la prima ediție. S-a întîmplat așa pentru că se desfășura sub nasul meu și pentru că lucrez în domeniu, m-a interesat foarte mult.”

– ANDREIA LIUTEAC

**Salvează
Cinema
Republica!**

Trimite povestea celei mai dragi amintiri care te leagă de Cinematograful Republica și/sau poze legate de ea la salvati@republica@tiff.ro. Hai să nu îl lăsăm să dispară din viața noastră! Premiul celor mai fideli prieteni și cele mai frumoase amintiri cu un pachet complet de obiecte promoționale TIFF 2009.

Concurs

Cine a văzut cele mai multe filme la TIFF?

În ultimii șapte ani ai fost la filme de dimineața pînă seara? Cîte filme ai văzut la TIFF? Uimește-ne! Trimite-ne biletele rupte dar păstrate cu grijă, înșiră-

ne filmele! Ne rezervăm dreptul să ne povestești faza ta preferată din oricare dintre ele. Nu e ușor, dar pasiunea pentru filme îți poate fi răsplătită! Noi punem la

bătaie zece trusouri complete de obiecte TIFF 2009 și un interviu cu cel mai bun dintre cei buni. Cel care ai văzut mai multe filme decît noi! ■

Stop, Forrest! Stop!

Cu opțiunea DVR a serviciului UPC Digital TV poți pune pauză oricărui film sau emisiuni difuzate în direct.

Detalii la 031 100 1000
sau la www.upc.ro

 internet tel
Mai bine cu fiecare zi

www.vodafone.ro/internet

Depășește ultima frontieră

Cu Internetul mobil de la Vodafone ai trafic nelimitat și:

- viteză de până la 7.2 Mbps în peste 530 de localități
- abonamente de la 10,71 euro
- modem gratuit.

Detalii în locurile Vodafone sau la 0312 02 2288

Trăiește fiecare clipă

Prețul include TVA. Modem gratuit la abonarea la Unlimited Mobile Internet încheiată pe 2 ani.

Fascinație și responsabilitate. Noua Clasă E.

Armonia dintre stil și inovație.

www.mercedes-benz.ro/NouaClasaE

Mercedes-Benz

InterogaTIFF

Szabolcs Hajdu, regizor și membru al juriului

Hajdu a avut mare succes la TIFF, acum doi ani, cu filmul *White Palms*, în care jucau, printre alții, Gheorge Dinică și Oana Pellea. Același film a fost proiectat și la Cannes, în 2006, în cadrul Director's Fortnight, iar la Karlovy Vary a luat mențiune specială. *Off Hollywood*, cel mai recent proiect al lui Szabolcs Hajdu, va fi proiectat la TIFF în cadrul Hungarian Day.

Care sînt criteriile pe care le veți folosi în jurizarea filmelor din Competiție?

Nu am niște criterii predefinite. Vreau să văd filmele ca oricare alt spectator și să văd ce anume mă afectează din ce văd pe ecran. Deși mi-e greu, o să mă uit la filme într-un mod "pur". Apoi, evident, dau atenție aspectului tehnic al realizării, cât și limbajului cinematografic folosit de cineastul respectiv, dar cel mai important e impactul inițial. Eu, cînd pregătesc și realizez un film, am în minte patru componente: puterea de a implica sentimental, calitatea intelectuală a discursului, latura estetică și claritatea mesajului trans-

mis. După aceste repere mă ghidez și cînd judec munca altora, nu contextul în care îl văd sau succesul de casă. Nu îmi plac filmele făcute pentru anumite festivaluri și un public snob.

Filmele maghiare au, de ani buni, succes la TIFF. Care e atuul cinemaului maghiar actual?

Cred că noul val maghiar se aseamănă mult cu cel românesc. Succesul filmelor românești e chiar mai mare decît al celor ungurești, mai ales în fostul bloc sovietic. O explicație pentru succesul producțiilor maghiare ar fi aceea că cineștii și publicul au experiențe de viață asemănătoare, spectatorilor fi-

indu-le ușor să înțeleagă mesajul filmelor.

Le e greu cineștilor maghiari să obțină finanțare pentru proiectele lor?

E greu peste tot să aduni bani pentru filme. Ungaria nu face excepție la acest capitol. Totuși, măcar există un suport, chiar dacă minim, din partea statului ungar pentru cinești, spre deosebire de țări vestice sau SUA, unde nu sînt fonduri speciale din bugetul de stat pentru asta.

Care sînt „relațiile de putere” din cinematografia maghiară? Există, ca în România, conflicte între clase (generații) de cinești?

Nu știu să fie așa ceva. Conflictelor sînt mai întîlnite la nivel personal, între diferiți regizori, dar nu există conflicte generale.

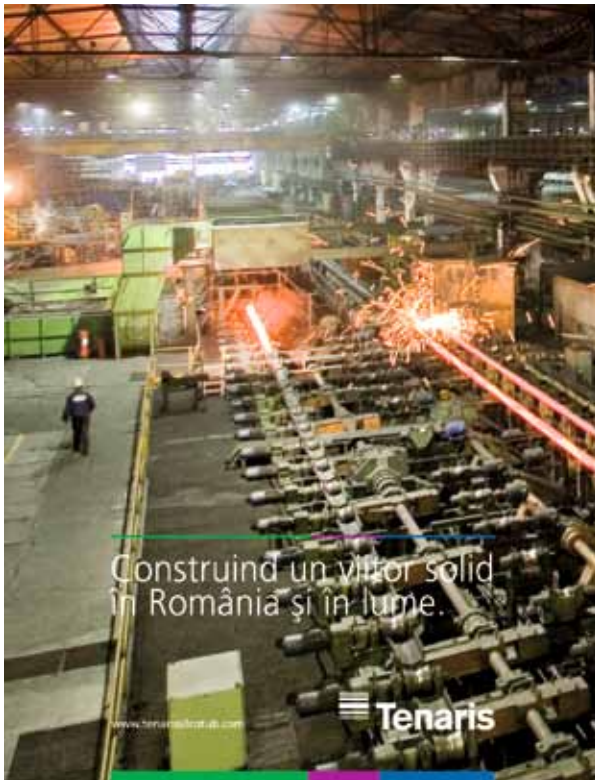
La ce să ne așteptăm de la *Off Hollywood*, filmul dumneavoastră care va rula în cadrul Hungarian Day?

Filmul acesta e un fel de exercițiu de fitness cinematografic, să zic așa. Eu mă aflu între două proiecte acum, iar *Off Hollywood* e făcut pentru a menține echipa de actori și realizatori, dar și pe mine, în priză. Am filmat doar 11 zile, cu un buget infim, dar într-un ritm foarte alert.

Cum vi se pare TIFF, atît subiectiv, cît și raportat la alte festivaluri?

Sînt aici doar de o zi, dar pot spune că atmosfera e simpatcă. Probabil că în cinci sau șase zile o să-mi fac o idee mai clară despre festival. Am observat că lumea e dornică să vadă filme și că sînt multe opțiuni din care să poată alege, unele foarte interesante. Asta e foarte bine, pentru că un festival de gen ar trebui să aibă pe primul loc filmele, nu evenimentele paralele. ■

– MARK RACZ

MĂ-E SĂ NU MĂ ÎNTIND LA CHELTUIALA ...

LAS' CĂ TE BAT EU LA CAP!

ALEX

CRIS

Vodafone Alertă Cost

Cheltui doar atât cât vrei

Activează noua opțiune Vodafone Alertă Cost, la abonament. Alege cât vrei să cheltuie și noi te anunțăm când ai depășit.

Intră în cea mai tare rețea. Meriți!

Trăiește fiecare clipă

vodafone

Valabil cu abonamentele Vodafone Complet. Opțiune promoțională valabilă 3 luni de la activare la 0,5 Euro/lună. Vodafone are cea mai mare prezență internațională cu 299 de milioane de clienți în 70 de țări. Detalii în magazine și pe www.vodafone.ro

FESTIVALUL INTERNAȚIONAL DE FILM TRANSILVANIA
29 mai – 7 iunie 2009

Zentiva, partener al culturii, susține Festivalul Internațional de Film Transilvania

ZENTIVA

HBO.
Suntem aici.

HBO

APERITIFF / 12 (in english)

InterogaTIFF

Jury member and director **Szabolcs Hajdu**

Hajdu was quite successful at TIFF two years ago with his *White Palms*, a film in which two famous Romanian actors are cast - Gheorge Dinică and Oana Pellea. The same film was screened in Cannes in 2006, in Director's Fortnight, and won a Special Prize at Karlovy Vary. *Off Hollywood*, Szabolcs Hajdu's most recent project will be screened this year in the Hungarian Day.

Off Hollywood

Which are your criteria as a jury member this year?

I don't have some sort of pre-defined criteria. I just want to watch the movies as any other in the audience and see what affects me on screen. Even if I find it difficult, I am trying to see movies in a "pure" fashion. Then, of course, I pay regard to the technical aspect of the movie and its "language", so to say. Nevertheless, the initial impact is the decisive factor. When I make a movie, I have four landmarks in mind: the emotional impact, the intellectual tenure, esthetics and the clarity of the message. I have these in mind when judging the work of others

as well, and don't pay attention to the context of the screening or the financial success. I dislike "festival" movies or those meant only to make money.

Hungarian films are very successful at TIFF. Why is that?

I think that Romanian cinema and Hungarian cinema are very much alike. Actually, Romanian movies are even more successful than Hungarian ones, especially in the ex-soviet bloc. A strong point of the Hungarian cinema is that the filmmakers and the audiences share similar life experiences and it's easy for a

viewer to connect to what's on the screen.

Is it hard for Hungarian filmmakers to fund their projects?

It's difficult everywhere in the world to raise money for films. Hungary is no exception. Still, the government offers some kind of a financial support for cinema, even if in very small amounts. It's still better than in other countries, like the US, for example, where there's no support from the state.

What are the power relations inside the Hungarian cinema community?
Are there conflicts between classes (generations) of filmmakers?

There is no general conflict, so to say, although there are specific animosities between some directors.

What should we expect from your movie, *Off Hollywood*, which will be screened during the Hungarian Day?

The movie is kind of a cinematographic fitness exercise. I am between two projects right now and this movie was made to keep the cast, crew and myself "in shape". We've spent 11 days and a very small amount of money in making this film.

What's your opinion about TIFF, subjectively, and also in comparison with other festivals?

I arrived only yesterday, but I can say that the overall atmosphere is nice. I need a few extra days to have a clear idea about the event. What I've noticed is that the people are interested in seeing films and there's a wide variety for them to choose from, some of them very interesting. That's a positive aspect, as film festivals should focus on *films*, not on adjacent events. ■

-MARK RACZ

magnolia
grupe de inimă te

Livrăm flori la domiciliu
oriunde în lume

www.magnolia.ro

**Plătește cu cardul MasterCard®
și câștigă Bilete de Neprețuit!**

Intră în promoția MasterCard în perioada 25-31 mai 2009, plătește biletele la film cu cardul MasterCard sau Maestro® și poți câștiga prin tragere la sorți unul dintre cele 10 Bilete De Neprețuit pe baza cărora vei obține bilete gratuite la proiecțiile de gală, invitații la petrecerile din perioada 3-6 iunie și o invitație la Gala de Închidere a festivalului.

Începutul unei frumoase prietenii:
De Neprețuit!™

WHERE BEER MEETS ACTION MOVIES

URSUS

PROUD SPONSOR OF TRANSILVANIA INTERNATIONAL FILM FESTIVAL

www.ursusfilm.ro

KING OF BEER IN ROMANIA

Supernova

Muntele despădurit

Copiii (și puii de pisică și câine) pot salva orice – în cîntecele duo-ului Dana Bartzler-Dan Creimerman ei salvează lumea, iar în cazul coreeanului *Treeless Mountain* salvează un film întreg de la anonim. Două treimi din film se petrec pe pomeții obrazilor unei coreence de 6 ani, Bin. Bin și Jin sunt două surori de clasă primară, respectiv grădiniță, abandonate de mamă în casa unei mătuși alcoolice care, din start, le lasă de capul lor în

groapa de gunoi și pleacă să-și ia de băut. Cele două descoperă ce frumoasă e viața autonomă, ce blestemată e condiția adultă, prăjesc greieri pe care îi vînd cu un nou-descoperit simț comercial și se plimbă printr-un decor nișipos într-un Seoul dinadins urîțit. Actrițele prichindei scapă filmul de la a fi soporific, asta pentru că au acea naivitate adictivă și dătătoare de optimism pe care copiii actori profesioniști nu o pot mima. Orice faptă (inclusiv să mînci insecte prăjite) e totuși plină de mesaj și consistență estetică dacă e făcută de un copilulț angeliform, darămite de doi (da, *Grave of the Fireflies* se numește filmul acela din care s-a inspirat regizoarea). ■

– MARK RACZ

Nunta la țară

Clîșeul pregătirilor de nuntă pînă în momentul ceremoniei în sine pare a fi coșmarul oricărui cuplu care urmează să-și unească destinele, dar atunci cînd pînă și drumul spre biserică devine un calvar iar familia se transformă în principalii factori care îți compromit nunta, nu-ți rămîne altceva decît să blestemi ziua care trebuia să fie una dintre cele mai importante din viața ta. Totul începe cu proasta alegere de a te căsători la o biserică de țară care habar nu ai unde se află, dar știi totuși că e la o oră distanță de mers cu autobuzul, alegere pe care o fac protagoniștii acestui film. Mai rău nu se putea, mai ales cînd ai o familie de nebuni și invitați

pe măsură pe care îi pui în două autobuze și care, sub imperiul emoțiilor contradictorii, devin victimele sincerității și își mărturisesc păcatele tinereții, materializate în fii și fiice. Obsedant în detalii, acțiunea filmului este una excesiv liniară, dar nu suficient de previzibilă încît să fure plăcerea unor supoziții. Film islandez în regia lui Valdís Óskarsdóttir, producător – Jim Stark. ■

– ANDREIA LIUTEC

Ziua rromă

Carmen meets Borat

În 2006, spectatorii lui Borat au rîs de un Kazakhstan ficțional și de personajele-i de-a dreptul hilare. Kazakhstanul lui Borat este în realitate satul Glod din România și „personajele” sînt, de fapt, rromii din sat. Sacha Baron Coen și-a plătit figurația cu cîte 10 lei, Borat a făcut sute de mii de dolari. Carmen meets Borat are două nivele: unul politic – lupta rromilor dezorientați, mînați de avocați străini într-un proces pe care nu-l stăpînesc – și unul personal – lupta lui Carmen cu sa-

atul, cu familia, cu tradiția care amenință să o țină legată de o viață mult sub ceea ce visează ea. Satul Glod e total rupt de lume, cu bețivii lui fericiți care zac în ploaie pe mijlocul șoselei, cu fetele lui care spală rufe cu cerceii de aur atîrnînd în urechi, cu pasiunile și tensiunile veșnic născătoare de scandaluri. Așa că, pe undeva, Borat avea dreptate: Glod nu e la fel de de murdar și de respingător ca Kazakhstanul lui, dar e cel puțin la fel de demenț și de spectaculos. ■

– MIRUNA VASILESCU

Cluj-Napoca, str. Fabricii nr. 93-105
Tel./Fax: (+40)-264-414.054

Aninoasa, str. Dănuțoni nr. 370
Tel./Fax: (+40)-254.513.330

www.garamond.ro

ziare

reviste

broșuri

cărți

Tipografia Garamond

adevărul
www.adevarul.ro

Nr. în România

SUSȚINE **TIFF** 2009

Festivalul Internațional de Film
TRANSILVANIA

Blog

Vorbe fără duh

“Mia: Nu urăști chestia asta?”

Vincent: Ce?

Mia: Tăcerile inconfortabile. De ce simțim nevoia să vorbim despre tot felul de căcături, doar ca să ne simțim noi bine?

Vincent: Nu știu. Bună întrebare.

Mia: Așa știi că ai găsit pe cineva special... Atunci când taci dracului din gură pentru un minut și te bucuri confortabil de tăcere.” Așa e, d-le Tarantino, însă adevărul e că, în cinema, tăcerile nu sunt aproape niciodată confortabile. În anii '60, Antonioni a pus semnul egalului între tăcere și incomunicabilitate/angoasă. De atunci, liniștea care-ți sparge urechile a rămas o marcă pentru tristețe, destine eșuate, alienare etc, etc, etc în cinema-ul *arthouse* ifosativ, de multe ori pentru că cineștii nu știu ce să le pună în gură personajelor. E mai simplu să demonstreze așa înstrăinarea, cu cadre frumoase în care pun oameni urîți care n-au ce să-și spună (cu tine vorbesc, Bilge Ceylan) ... În realitate, asta se întâmplă foarte rar. Oamenii au oroare de stînjeneala golurilor din conversație și se grăbesc, aproape instinctual, să le umple cu vorbe, uneori benigne, alteori ucigător de stupide, de cele mai multe ori chiar mai jenante decât tăcerea

pe care încercau să o acopere. Lipsa de comunicare există mai ales în vorbăria goală... M-am gândit la asta văzînd excelentul, aproape bergmanianul *Alle Anderen* al regizoarei Maren Ade, răsplătit la Berlin cu premiul juriului și prezent în competiția TIFF, mai ales în secvența în care cuplul autodestructiv din centrul filmului se întâlnește cu altul, evident mai de succes și mai fericit. În cam 10 minute de virtuozitate scenaristică și actoricească ai complicata dinamică a relațiilor sociale și comportamentul bizar al oamenilor prinși în circumstanțe neplăcute. E acolo frustrare, nevoie de dominare și de epatare, temperamente volatile, oameni care se detestă și încearcă fără succes să nu arate asta, jena celor insultați care încearcă să minimalizeze derapajul celui impulsiv, agresivitate și pasiv-agresivitate, totul într-o cozerie de o ariditate sufocantă care degenează potențată de alcool. E o scenă greu de scris și și mai greu de jucat, dar mult mai provocatoare intelectual decât tăcerea. Neînțelegerea lor e excitarea noastră.

Citește pe www.hboclub.ro Amintiri din altă epocă, în care eram colegă cu autorii lui Amintiri din epoca de aur. ■

– ANCA GRĂDINARIU

Cartela Vodafone

Combină-te la Cartelă cu un prieten și profită de super avantaje

Activează Vodafone Prietenii mei și ai:

100 minute bonus între voi doi pe viață la activare și la fiecare reîncărcare

În plus luați împreună:

600 minute și SMS-uri în rețea

20 minute internaționale și internaționale

Sună la *147# pentru activare

cu **6€** credit/lună

Yahoo!, hi5, chatr
Prima lună
GRATUIT!

Intră în cea mai tare rețea. Merită!

vodafone

TVA aplicabil la achiziționarea cartelei. Minutele internaționale sunt valabile pentru apelurile către rețelele fixe din Europa și rețelele fixe și mobile din SUA, Canada, Israel. Detalii în magazine și pe www.vodafone.ro.